

ภาคผนวก

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาอิสลามศึกษา

วิทยาลัยอิสลาม โท 1590

ที่ มอ 751/

วันที่ เมษายน 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง

ด้วยนางสาวฟารีดาห์ บงกิง นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง วิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะตันตา จังหวัดกระบี่ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราเฮ็ม ณรงค์ รักษาเขต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ ภาควิชาอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้วิจัยในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยต่อไป พร้อมนี้ขอส่งแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต)

หัวหน้าภาควิชาอิสลามศึกษา

สำเนาเรียน

1. อาจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง
2. อาจารย์ ดร.ซาฟีอี อาดำ
3. อาจารย์ ดร.อับดุลรินิง สือแต

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
วิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิม
อำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์

- 1.1. เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังศรัทธาแก่บุตร
- 1.2. เพื่อศึกษาวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวมุสลิมในอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่
- 1.3. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรกับตัวแปรตามที่กำหนดได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาสามัญและศาสนา และการไปเรียนที่มัซยิด

2. ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลทุกอย่างเป็นความลับ

3. แบบสอบถามมี 5 ตอน

- ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2. ความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาของผู้อบรมเลี้ยงดูบุตร
- ตอนที่ 3. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามหลักการอิสลาม
- ตอนที่ 4. วิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามหลักการอิสลาม
- ตอนที่ 5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

นางสาวฟารีดาห์ ยงกิจ

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ให้ไว้ตามความเป็นจริง

1. อายุ

1. ต่ำกว่า 20 ปี
2. 21 - 30 ปี
3. 31 - 40 ปี
4. 41 - 50 ปี
5. สูงกว่า 50 ปี

2. อาชีพ

1. เกษตรกร
2. ข้าราชการ
3. ค้าขาย
4. ประมง
5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. รายได้ของครอบครัว

1. ต่ำกว่า 5,000
2. 5,001 - 8,000
3. 8,001 - 10,000
4. 10,001 - 15,000
5. สูงกว่า 15,000

4. สถานภาพครอบครัว

1. อยู่ด้วยกัน
2. แยกกันอยู่
3. หม้าย (คู่สมรสเสียชีวิต)
4. หย่าร้าง

5. ระดับการศึกษาสามัญที่สำเร็จ

- 3. ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า
- 4. มัธยมศึกษาตอนต้น(ม.3)หรือเทียบเท่า
- 5. มัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.6)หรือเทียบเท่า
- 6. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- 7. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

6. ระดับการศึกษาศาสนาที่สำเร็จ

- 1. อิบติดาอีย์
- 2. มุตะวัศคิต
- 3. ชานะวีย
- 4. ครูสัมพันธ์ชั้น 1-3
- 5. ครูสัมพันธ์ชั้น 4-6
- 6. ปริญญาตรี

7. เป็น ท่านเรียนศาสนาที่มีสยิดหรือไม่

- 1. ไม่เคยไปเรียน
- 2. ไปเรียนเป็นประจำ
- 3. ไปเรียนเป็นบางครั้ง

ตอนที่ 2

ความรู้เกี่ยวกับความศรัทธา

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความรู้ของท่านตามความเป็นจริง

1. คัมภีร์เตารอตอัลลอฮฺทรงประทานให้แก่ใคร

- นบีนุฮ
- นบีมูซา
- นบิอิบรอฮีม
- นบีดาวูด
- ไม่แน่ใจ

2. คัมภีร์อินญิลอัลลอฮฺทรงประทานให้แก่ใคร

- นบีมูซา
- นบีนุฮ
- นบิอิบรอฮีม
- นบิอีซา
- ไม่แน่ใจ

3. คัมภีร์ซะบูรอัลลอฮฺทรงประทานให้แก่ใคร

- นบีดาวูด
- นบียูซุฟ
- นบิอิบรอฮีม
- นบีนุฮ
- ไม่แน่ใจ

4. คัมภีร์อัลกุรอานอัลลอฮฺทรงประทานให้แก่ใคร

- นบีมุฮัมมัด
- นบีมูซา
- นบีอิบรอฮีม
- นบีดาอูด
- ไม่แน่ใจ

5. มาลาอีกัดท่านใดที่ทำหน้าที่นำวะฮยูจากอัลลอฮฺมาให้ท่านนบี

- อีสรอฟีน
- ญิบรีล
- มิกาอีน
- มุงกัร
- ไม่แน่ใจ

6. มาลาอีกัดท่านใดที่ทำหน้าที่เป่าสังข์ในวันสิ้นโลก

- มิกาอีน
- อีสรอฟีน
- รอกิบ
- ริฎวาล
- ไม่แน่ใจ

7. อัลลอฮ์ได้ส่งท่านรอซูลมาเพื่อทำหน้าที่อะไร

- แข็งขำดีและเตือนขำร้าย
- เรียกร้องเชิญชวนสู่ศาสนาที่แท้จริง
- เผยแผ่ศาสนของอัลลอฮ์ ปฏิบัติเป็นแบบอย่างและให้การตักเตือน
- ถูกทุกข้อ
- ไม่แน่ใจ

8. บรรดารอซูลและนบีที่มีความประเสริฐยิ่ง (อูลลอะฮมี) มีทั้งหมดกี่ท่านใครบ้าง

- มี 2 ท่าน มุฮัมหมัด อิบรอฮีม
- มี 3 ท่าน มุฮัมหมัด อิบรอฮีม มุซา
- มี 4 ท่าน มุฮัมหมัด อิบรอฮีม มุซา อีซา
- มี 5 ท่าน มุฮัมหมัด อิบรอฮีม มุซา อีซา นุหุ
- ไม่แน่ใจ

9. มัจจะญิฮาดใด คือ มัจจะญิฮาดที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของท่านนบีมุฮัมหมัด

- อีสรอ - เมียะรອງญ์
- มีสายน้ำไหลออกมาจากปลายนิ้วของท่านนบี
- อัลกุรอาน
- สามารถบอกเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างแม่นยำ
- ไม่แน่ใจ

10. ข้อใดคือ สัญญาณใหญ่ของวันสิ้นโลก (วันกียามะฮฺ)

- การฆ่ากันตายจะมีมากขึ้น
- ผู้คนจะให้สละมกันเฉพาะคนรู้จัก
- จะเกิดจันทรคราสขึ้นทั้ง 3 ทิศ
- ผู้คนล้มตายจากภัยธรรมชาติ
- ไม่แน่ใจ

11. การกระทำใดบ้างที่ถือว่าการตั้งภาคี (ซีริก) ต่ออัลลอฮฺ

- เชื่อในการทำนายของหมอดู
- การเชื่อไสยศาสตร์ (เล่นของ)
- การเชื่อว่าท่านอาลีเป็นคอลีฟะฮฺเพียงผู้เดียว
- ถูกทั้งข้อ 1 และข้อ 2
- ไม่แน่ใจ

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ใน ที่ตรงกับความรู้ของท่าน

12. การอิหม่าน หมายถึง การยืนยันความศรัทธาด้วยจิตใจเพียงอย่างเดียว

- ถูก
- ผิด
- ไม่แน่ใจ

13. การตั้งภาคี (ซีริก) คือการไม่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ แต่ยึดถือผู้อื่นเป็นพระเจ้า

- ถูก
- ผิด
- ไม่แน่ใจ

14. การศรัทธาว่ามีนรก และสวรรค์ถือเป็นการศรัทธาต่อวันอาทิตย์เราฮ

- ถูก
- ผิด
- ไม่แน่ใจ

15. วัลลุลอยสามารถหาฟาอะฮูเราได้ในวันอาทิตย์เราฮ

- ถูก
- ผิด
- ไม่แน่ใจ

16. การศรัทธาเรื่องอูลูฮียะฮคือการศรัทธาว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างจักรวาลและพระองค์เป็นผู้อภิบาลแห่งสากลโลก

- ถูก
- ผิด
- ไม่แน่ใจ

17. การศรัทธาเรื่องรูบูบียะฮคือการศรัทธาว่าทุกอิบาอะฮของเราจะกระทำเพื่อพระองค์อัลลฮเพื่อพระองค์เดียว

- ถูก
- ผิด
- ไม่แน่ใจ

18. การศรัทธาต่ออัลลฮต้องครอบคลุมทั้งในเรื่อง อูลูฮียะฮ รูบูบียะฮและอัสมอาอ วัศลีฟาต

- ถูก
- ผิด
- ไม่แน่ใจ

ตอนที่ 3

ความรู้เกี่ยวกับการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร
ให้พิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่กำหนด ตามความรู้ของท่าน

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1. การพูดซ้ำๆ (Repetition) เป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
2. การถามตอบ (Asking Question) เป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
3. การตักเตือนเป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
4. วิธีการปลูกฝังความศรัทธาแบบ CIPPA			
5. การอธิบายหรือบรรยาย (Explanation) เป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
6. การอุปมา (เปรียบเทียบ) เป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
7. การเล่าเรื่อง (Story telling) เป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
8. การแสดงแบบอย่าง (Demonstration) เป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
9. วิธีการปลูกฝังความศรัทธาแบบ PBL			
10. วิธีการท่องจำ (Memorization) เป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
11. การใช้บทบาทสมมติเป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
12. การให้ปฏิบัติ (Learning by doing) จริงเป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝังความศรัทธาให้กับบรรดาศาหะบะฮ์			
13. วิธีการปลูกฝังความศรัทธาแบบ PAR			

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
14. โดยการลงโทษเป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝัง ความศรัทธาให้กับบรรดาเศาะหาบะฮ์			
15. วิธีการปลูกฝังความศรัทธาแบบ Storylines			
16. การขกตัวอย่างเป็นวิธีการหนึ่งที่ท่านศาสดาใช้ในการปลูกฝัง ความศรัทธาให้กับบรรดาเศาะหาบะฮ์			

คำชี้แจง ท่านสามารถที่จะใช้วิธีต่อไปนี้เพื่อปลูกฝังความศรัทธาแก่บุตรของท่านหรือไม่ ถ้าท่านสามารถให้ทำ
เครื่องหมาย / ในช่องคำว่า ได้ ถ้าท่านไม่สามารถให้ทำเครื่องหมาย / ในช่อง ไม่ได้ ถ้าไม่แน่ใจให้ทำเครื่องหมายใน
ช่อง ไม่แน่ใจ

ข้อความ	ได้	ไม่ได้	ไม่แน่ใจ
1. วิธีการปลูกฝัง โดยการสอนแบบพูดซ้ำๆ			
2. วิธีการปลูกฝัง โดยการใช้คำถามตอบ			
3. วิธีการปลูกฝัง โดยการสอนแบบตักเตือน			
4. วิธีการปลูกฝัง โดยการสอนแบบบรรยาย			
5. วิธีการปลูกฝัง โดยการอุปมาอุปมัย			
6. วิธีการปลูกฝัง โดยการสอนแบบเล่าเรื่อง			
7. วิธีการปลูกฝัง โดยแสดงเป็นแบบอย่าง			
8. วิธีการปลูกฝัง โดยการสอนท่องจำ			
9. วิธีการปลูกฝัง โดยการสอนแบบโต้ตอบ			
10. วิธีการปลูกฝัง โดยการสอนแบบสาธิต			
11. วิธีการปลูกฝัง โดยการลงโทษ			
12. วิธีการปลูกฝังความศรัทธา โดยการสอนแบบฝึกปฏิบัติ			

13. ในวันหนึ่ง ๆ ท่านมีเวลาที่จะสั่งสอนให้บุตรของท่านเกี่ยวกับความศรัทธามากน้อยเพียงใด

- ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง
- 1-2 ชั่วโมง
- 3-4 ชั่วโมง
- 5-6 ชั่วโมง
- มากกว่า 6 ชั่วโมง

14. ช่วงเวลาใดที่ท่านได้สั่งสอนเกี่ยวกับเรื่องความศรัทธาให้แก่บุตรของท่าน(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- หลังละหมาดซุบฮ
- หลังละหมาดศูริ
- หลังละหมาดอัศรี
- หลังละหมาดมัฆริบ
- หลังละหมาดอีซา
- เวลาใดก็ได้เมื่อมีเวลาว่าง
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

15. ท่านมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวอะไรบ้างต่อไปนี้ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ชาวถ้ำ (อิสฮานุลกะฮฟี)
- เรื่องราวเกี่ยวกับบรรดานบี
- ชาวถู (อิสฮานุลอุคุด)
- ลูกมานอัลหากิม
- เกี่ยวกับมลาอิกะฮ
- นรกและสวรรค์
- วันกิยามะฮ
- ชาวกอริยะฮ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

16. เรื่องราวอะไรข้างต่อไปนี่ที่ท่านได้เล่าให้แก่บุตรของท่านเพื่อปลูกฝังศรัทธาให้เกิดขึ้นกับบุตรของท่าน (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ชาวดำ (อิสหามุลกะฮฟี)
- เรื่องราวเกี่ยวกับบรรดานบี
- ชาวคู (อิสหามุลอุกคูด)
- ลูกมานอัลหากิม
- เกี่ยวกับมลาอิกะฮ
- นรกและสวรรค์
- วันกิยามะฮ
- ชาวกอริยะฮ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตอนที่ 4

วิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามหลักการอิสลาม

- โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องด้านขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

บ่อยมาก	=	มากกว่า 5	ครั้งต่อสัปดาห์
บ่อย	=	3-4	ครั้งต่อสัปดาห์
บางครั้ง	=	1-2	ครั้งต่อสัปดาห์
ไม่เคย	=	0	ครั้งต่อสัปดาห์

วิธีการปลูกฝังความศรัทธา	บ่อยมาก	บ่อย	บางครั้ง	ไม่เคย
1. ท่านได้ใช้วิธีการพูดซ้ำ ๆ เพื่อปลูกฝังความศรัทธาแก่บุตรของท่าน				
2. ท่านได้ใช้วิธีการตั้งคำถามเพื่อเป็นวิธีการปลูกฝังความศรัทธาแก่บุตรของท่าน				
3. ท่านได้ตักเตือนบุตรของท่านในเรื่องความศรัทธา เช่น ตักเตือนเกี่ยวกับเรื่องการละหมาด การถือศีลอด ฯลฯ				
4. ท่านได้บรรยายถึงเรื่องความศรัทธาแก่บุตรของท่าน				
5. ท่านเคยอุปมา อุปมัย ถึงเรื่องความศรัทธากับบุตรของท่าน				
6. ท่านได้เล่าเรื่องให้บุตรของท่าน เป็นเรื่องราวที่จะสร้างความศรัทธาให้เด็กแก่บุตรของท่าน				
7. ท่านได้แสดงเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อปลูกฝังความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับบุตรของท่าน เช่น แบบอย่างเรื่องการละหมาด การถือศีลอด ฯลฯ				
8. ท่านได้สอนให้บุตรของท่านท่องจำอัลกุรอาน หรืออัลหะดีษ				
9. ท่านได้ใช้การโต้ตอบเกี่ยวกับ เรื่องความศรัทธาเพื่อให้บุตรเกิดความศรัทธา				
10. ท่านเคยสาธิตเพื่อให้ลูกเห็น ถึงเรื่องราวความศรัทธาให้แก่บุตรของท่าน				

วิธีการปลูกฝังความศรัทธา	บ่อยมาก	บ่อย	บางครั้ง	ไม่เคย
11. ท่านได้ทำโทษบุตรของท่านเมื่อไม่ปฏิบัติตามหลักการศึกษา เช่น เมื่อบุตรของท่านไม่ละหมาด				
12. ท่านได้สอนให้บุตรของท่านฝึกปฏิบัติศาสนกิจตามหลักการที่ถูกต้อง				

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตอนที่ 5

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

วิธีปลูกฝังศรัทธาวิธีใดที่ท่านคิดว่าจะมีความเหมาะสมที่สุดที่จะนำมาใช้ในการปลูกศรัทธาให้แก่บุตรของท่าน
(สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการพูดซ้ำๆ
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยใช้ตอ
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการตักเตือน
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการบรรยาย
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการอุปมาอุปมัย
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการเล่าเรื่อง
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการแสดงเป็นแบบอย่าง
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยวิธีการท่องจำ
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการโตตอบ
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยวิธีการสาธิต
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการลงโทษ
- วิธีการปลูกฝังความศรัทธาโดยการฝึกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดู

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์การเสวนากลุ่ม

1. ตัวแปรอะไรบ้างที่มีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังศรัทธาของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ อายุ ระดับการศึกษาเป็นต้น
2. ครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่โดยทั่วไปมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังศรัทธาในระดับใด
3. ครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่โดยทั่วไปจะมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาในเรื่องใดบ้าง เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับวันกิยามะฮ มลาอีกะฮ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับนบี
4. ครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่โดยทั่วไปจะใช้เวลาในการสั่งสอนบุตรของพวกตนอย่างไร
5. วิธีการปลูกฝังศรัทธาวิถีใดที่ครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่โดยทั่วไปใช้กันมากที่สุดได้แก่วิถีใดบ้าง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

1. อาจารย์ ดร.นิเลาะ แวอุเซ็ง
2. อาจารย์ ดร.ซาฟีอี อาคำ
3. อาจารย์ ดร.อับลอรอนิง ลือแต
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อับลเลาะ การ์รีนา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต

Prince of Songkla University
Pattani Campus

The Imparting Faith into Children of Thai Muslim Families in Lanta District,

Krabi Province

¹ Fareeda Yongkit ² Abdullah Karina ³ Ibrahim Narongruksakhet

¹ Graduate (Islamic Studies)

² Ph.D.(al-Qur'an and al-Sunnah) , Associate Professor

³ Ph.D. (Curriculum and Instruction), Associate Professor

Abstract

The research on “the imparting faith into children of Thai Muslim families in Koh Lanta District, Krabi Province” aimed to study 1. Levels of knowledge pertaining to faith and methods of imparting faith into children 2. Methods of imparting faith into children of Thai Muslim families in Koh Lanta District, Krabi Province 3. The differences between levels of knowledge about the faith and methods of imparting faith and the following variables, age, occupation, income, family status, level of studying both religious and academic education. This study was a survey research which included both quantitative and qualitative data. Quantitative data were obtained from 400 samples while qualitative ones were obtained from 24 experts by doing focus group.

Findings were as follows: 1. The levels of knowledge about the faith and methods of imparting faith into children of Muslim families in Koh Lanta District, Krabi Province were at the moderate level. Those findings were consistent with that of the qualitative findings obtained from the focus group.

2. There were no statistical differences at the level of 0.05 between levels of knowledge on faith of Muslim families in Koh Lanta District, Krabi Province and the following variables, age, occupation, income, status, levels of religious and academic education. 3. There were no statistical differences between knowledge pertaining to methods of imparting faith into children of Muslim families in Koh Lanta District, Krabi Province at the level of 0.05 and the following variables, income, status and levels of religious education. There were statistical differences between levels of knowledge pertaining to methods of imparting faith into children with occupation at the level of .05, and there were statistical differences between levels of knowledge pertaining to methods of imparting faith into children and the age variable at the level of .01 and There were statistical differences between the levels of academic education and the level of knowledge pertaining to methods of imparting faith into children at the level of .001.

วิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่

¹ฟารีดาห์ ยงกิง ²อับดุลเลาะ การ์รีนา ³อิบราเฮ็ม ณรงค์รักษาเขต

¹นักศึกษาปริญญาโท (สาขาวิชาอิสลามศึกษา)

²Ph.D. (อัลกุรอานและสุนนะฮฺ), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

³Ph.D. (หลักสูตรและการสอน), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาถึงระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังศรัทธาแก่บุตร 2. ศึกษาวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวมุสลิมในอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ 3. ศึกษาความแตกต่างระหว่างความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรกับตัวแปรตามที่กำหนดได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาสามัญและศาสนา วิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มีข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิงปริมาณได้มาจากการเก็บข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้มาจากการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 24 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธา และวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรในระดับปานกลาง ข้อค้นพบเชิงปริมาณดังกล่าวสอดคล้องกับข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2. ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ที่มีช่วงอายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาสามัญและศาสนาที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ที่มีรายได้ สถานภาพครอบครัว และระดับการศึกษาศาสนาที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผู้ที่มีระดับมีอาชีพที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนผู้มีช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สติที่ระดับ.01 และผู้ที่มีระดับการศึกษาสามัญที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

บทนำ

โดยธรรมชาติมนุษย์ต้องมีความเชื่อ (ความศรัทธา) ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งสิ่งนั้นอาจจะเป็นพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนเองนับถือ และความเชื่อของมนุษย์ก็จะได้รับอิทธิพลมาจาก ความเชื่อของบิดามารดา บิดามารดามีความเชื่อต่อสิ่งใดบุตรก็มักจะมีเชื่อต่อสิ่งนั้น อับดุลละฮะ หนุ่มสุซ(2544 : 6) ได้กล่าวถึงความเชื่อที่ว่า ความเชื่อในเตฮ์อีรูบูนียะฮ์นั้นเป็นธรรมชาติที่อยู่ในตัวของมนุษย์ทุกคน ย่อมรู้สึกโดยธรรมชาติในอำนาจลึกลับที่ควบคุมและบริหารตัวและสิ่งที่อยู่รอบตัวเขา การอธิบายอำนาจลึกลับดังกล่าวมีความแตกต่างกันตามวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์เป็นอยู่

ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรบิดามารดาเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อความคิดของบุตร และเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดบุคลิกภาพและวิถีชีวิตของเด็ก ไม่ว่าจะเป็น ในด้านความเชื่อ พฤติกรรมหรือจริยธรรม ดังที่ สุซาและสุรางค์ จันทร์เอม (อ้างถึงในเกษมสุข เกลียวศักดิ์, 2521 : 1) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กว่า การเลี้ยงดูเด็กนั้นเรามีจุดมุ่งหมายปลายทางร่วมกัน คือ การเห็นเด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีอนาคตรุ่งเรืองมีความสุขและมีความสำเร็จในชีวิตสิ่งที่เป็นเหตุให้เกิดผลดังนี้นั้นมีมากมายหลายประการด้วยกันแต่องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งคือครอบครัว เด็กไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติใดวัฒนธรรมใดหรือศาสนาใดก็ตามการเจริญเติบโตของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจต่างมีรากฐานมาจากประสบการณ์ในครอบครัว ดังนั้นถ้าหากบิดามารดามีความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไร ก็ย่อมจะถ่ายทอดความคิดและแนวทางปฏิบัติให้แก่เด็กตามนั้น และตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ ฟรอยด์ ท่านได้เน้นความสำคัญของวัยเด็กเป็นอย่างยิ่ง ฟรอยด์มีความเห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กและประสบการณ์ที่เด็กได้รับในขณะที่ยังเป็นทารกจะมีผลต่อทัศนคติ และพฤติกรรมของพวกเขาไปตลอดชีวิต (พวงทอง ป้องกัษ, 2528 : 3)

การปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรเป็นสิ่งที่จำเป็นซึ่งบิดามารดาจะต้องให้ความสำคัญโดยเฉพาะเรื่องอากีคะฮ์ เพราะอากีคะฮ์ที่ถูกต้องเป็นรากฐานของอิสลาม ปราชญ์อากีคะฮ์ที่ถูกต้องอามัลทุกอย่างก็จะไร้ความหมาย ด้วยเหตุนี้เราจึงพบได้ว่าท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ได้ให้ความสำคัญอย่างที่สุดในการวางรากฐานของอากีคะฮ์และทำให้มันคงอยู่ในจิตใจของเหล่าบรรดาศะฮาบะฮ์ ตลอดช่วงอายุของท่านเพื่อนำสู่การสร้างกลุ่มชนให้อยู่บนหลักอันเข้มแข็ง และรากฐานอันมั่นคงนั่นเอง (อับดุลลอฮ์ อิบน์ อับดุลเราะห์มาน อัลญุรบัวะฮ์, 2000 : 23)

ในทัศนะของศาสนาอิสลามบุตรเป็นเสมือนของขวัญอันล้ำค่าที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานมาให้ เป็นรางวัลสำหรับผู้เรียกตนเองว่าพ่อแม่ เป็นทั้งความโปรดปราน(เนียะมัด) และความไว้วางใจ (อمانةฮฺ) ที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้มอบให้แก่พวกเขาการประทานบุตรในฐานะของขวัญย่อมแสดงถึงภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ๆ และภาระหน้าที่เหล่านี้จะได้รับการไต่สวนในวันปรโลก อิมามฆอซาลีได้กล่าวไว้ว่า ลูก ๆ นั้นถือเป็นความโปรดปรานที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานมาให้แก่ผู้เป็นพ่อแม่ หัวใจของลูกนั้นเสมือนเมล็ดพลอยซึ่งช่างสามารถที่จะเนรมิตให้เป็นแบบใดก็ได้ (Aishah Hasan, 1988 :14) ดังนั้น ภารกิจในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ จึงเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้เป็นพ่อแม่ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพราะพ่อแม่เป็นผู้ที่จะเลือกบ่มเพาะหล่อเลี้ยงให้แก่บุตรของตน บุตรจะเป็นอย่างไรขึ้นกับพ่อแม่ ดังที่ท่านเราะสูล ﷺ กล่าวว่า

((كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يَنْصَرَانِهِ أَوْ يُمَجَّسَانِهِ))

(رواه البخاري، 1989 : 1385)

ความว่า “ทุกชีวิตเกิดมาล้วนบริสุทธิ์ ดังนั้น บิดามารดาของเขาต่างหากที่จะทำให้เขาเป็นยิว (ยิว) หรือนัครอนี (คริสเตียน) หรือ มะญสี (พวกบูชาไฟ)”

(บันทึกโดย al-Bukhari, 1989 : 1385)

วิธีการเลี้ยงดูบุตรถือเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญเพื่อพัฒนามนุษย์ ซึ่งต้องครอบคลุมทั้งทางด้านกายภาพ จิตวิญญาณ คุณธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมต่าง ๆ โดยการอบรมนั้น พ่อแม่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบและเป็นผู้ขับเคลื่อนคนสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูบุตรภายใต้วิธีการที่ถูกต้องตามหลักการศาสนา ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ﴾

(التحریم : 6)

ความว่า “ไอ้บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงคุ้มครองตัวของพวกเจ้า และครอบครัวของพวกเจ้าให้พ้นจากไฟนรก เพราะเชื้อเพลิงของมัน คือมนุษย์ และก้อนหิน”

(อดตะฮฺรึม : 6)

เราะฮฺลุล ได้กล่าวไว้ว่า

((كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ الْإِمَامُ رَاعٍ وَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ وَالرَّجُلُ رَاعٍ فِي أَهْلِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ))

(رواه البخاري، 1989 : 893)

ความว่า “พวกท่านทุกคนล้วนเป็นผู้ปกครองดูแล และพวกท่านทุกคนล้วนเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครองของเขา อิหม่ามเป็นผู้ปกครองดูแลและเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครองดูแลของเขา และผู้ชายเป็นผู้ปกครองดูแลและเขาเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครองดูแลของเขา และผู้หญิงเป็นผู้ปกครองดูแล(การทำงาน)ภายในบ้านสามีของนางและนางเป็นผู้รับผิดชอบในหน้าที่ของนาง”

(บันทึกโดย al-Bukhari, 1989 : 893)

จากอัลกุรอานและอัลหะดีษ ได้เตือนให้ผู้ที่เป็นพ่อแม่ตระหนักถึงหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด อย่าเพลิดเพลินกับการหาความสุขความสบายทางโลก โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันหลายๆอย่างได้เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นไปในทิศทางของความเจริญก้าวหน้าหรือความเสื่อม ชีวิตมนุษย์ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางตรง และทางอ้อม ทั้งที่รู้ตัว และไม่รู้ตัว การเปลี่ยนแปลงที่เด่นชัดที่สุดคือ “การปฏิวัติอุตสาหกรรม” ซึ่งยังคงดำเนินอยู่และเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงนี้ สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันตัวอย่าง เป็นฐานของสถาบันสังคมสถาบันหนึ่งที่ได้รับผลกระทบ และผันแปรไปมาก บิดามารดาที่เคยมีบทบาทสำคัญในสถาบันครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตร เริ่มมีบทบาทน้อยลงเนื่องจากต้องดิ้นรนขนขวายกับสิ่งที่คิดว่าสำคัญ และจำเป็นสำหรับการอยู่รอด เป็นผลให้ความรับผิดชอบโดยตรงของบิดามารดาต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรต่ำลงเรื่อย ๆ แม้มีความพยายามที่จะชดเชยด้วยวิธีการอื่น ๆ เช่น หากคนเลี้ยงดูลูก ส่งลูกเข้าสถานรับเลี้ยงเด็ก เป็นต้น ซึ่งวิธีการต่างๆเหล่านี้อาจจะช่วยทดแทนสิ่งที่เด็กขาดไปได้บ้างแต่ไม่ใช่วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่เพียงพอ (อนิส แสงอารีย์, 2546 : 8-9)

หน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูก ๆ ถือว่าเป็นความรับผิดชอบ และเป็นบททดสอบที่ยิ่งใหญ่ของผู้เป็นพ่อแม่ในโลกคุณานี้ เราต้องเกรงกลัวว่าสักวันหนึ่งเราต้องกลับไปสู่อัลลอฮ์ ซึ่งพระเจ้าผู้ทรงสร้างซึ่งเราก็จะถูกสอบถามถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการกระทำของเราเป็นเรื่อง ๆ ไป ก่อนจะถึงวันที่ถูกสอบถามนั้นเราต้องเตรียมความพร้อม ศึกษาให้เข้าใจถึงวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่ถูกต้องตามหลักการอิสลามเพื่อให้บุตรเป็นคนดี มีหลักศรัทธาที่ถูกต้อง และการอบรมบุตรนั้น ควรอบรมก่อนที่เขาจะแหวกเหศวคิดว่าการอบรมหลังจากการที่พวกเขาได้สูญเสียคุณธรรมในตัวเอง ในเรื่องนี้ อิบน์ญะซีร์ ได้กล่าวว่า การอบรมที่สำคัญ คือ ขณะยังเด็ก (เยาว์วัย) เมื่อถูกปลูกป่ล่อยปลละละเลย ให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ซึ่งไม่ดีงาม)จนสิ่งนั้นได้กลายเป็นเรื่องปกติ จึงเป็นเรื่องยากหากจะแก้ไขภายหลัง (เมื่อเติบโตใหญ่) (Aishah Hasan, 1988 : 18)ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่ว่า การเจริญเติบโตของสติปัญญานั้น เป็นผลผลิตระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ในช่วงอายุที่มีอัตราของการพัฒนาการสูง คือ ช่วงอายุแรกเกิด - 6 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่มีอัตราการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด กล่าวคือ สติปัญญาของเด็กได้พัฒนาไปแล้ว 50 % นับตั้งแต่อยู่ในครรภ์ของมารดาจนกระทั่งอายุ 4 ปี ระหว่างอายุ 4-6 ปี จะพัฒนาอีก 30 % และที่เหลืออีก 20% จะพัฒนาในช่วงอายุ 8-17 ปี โดยที่อายุ 17ปีเป็นหลักและในส่วนเด็กที่เกิดมาแล้วถูกทอดทิ้ง โดยประสาทของเซลล์สมองจะเกิดน้อยเนื่องจากไม่ได้รับการกระตุ้น ทำให้โง่เรียนได้ช้า ทำอะไรไม่ค่อยเป็น เฉื่อย ขาดเหตุผล แต่เด็กที่ได้รับการกระตุ้นทางตา หู จมูก ลิ้น และกาย ให้ได้เห็น ให้ได้ยิน ให้ได้กลิ่น ให้ได้รส ให้ได้สัมผัส ตั้งแต่เกิดมาใหม่ โดยเฉพาะด้วยความรักจากแม่ จะช่วยให้ใยประสาทของเซลล์สมองงอกงาม เกิดความฉลาด เรียนรู้ได้ง่าย มีชีวิตชีวา รู้เหตุรู้ผล (มาซาร์ อิบูกะ, 2544 :3)

ดังนั้น การอบรมเลี้ยงดูบุตรต้องรู้ถึงวิธีการในการอบรมเพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก ในการปลูกฝังให้ลูกๆมีความศรัทธาที่ถูกต้องตามแนวทางอิสลามนั้น เราจำเป็นต้องมีวิธีการวางแผนในการอบรมที่แบบล บรรดาผู้อบรมจำเป็นต้องศึกษาให้รู้ถึงแนวทาง วิธีการและเป้าหมายของการอบรมตามหลักการอิสลามให้ดีกว่าก่อนทำการอบรม การอบรมบุตรนั้นมีขั้นตอน และระดับที่แตกต่างกันไป จะเห็นได้ว่าปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู โดยเฉพาะเรื่องความศรัทธาของเด็กและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามหลักการอิสลามจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น ที่บุคคลจากทุกสาขาอาชีพ หน่วยงานองค์กรต่างๆในสังคมต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะบิดามารดา ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด ฉะนั้น ผู้เป็นบิดามารดาต้องตระหนักถึงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูบุตร และจำเป็นต้องทำให้รู้เข้าใจจิตวิทยาเด็ก และวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้องตามหลักการอิสลาม เพราะเด็กนั้นคือผลงานในการสร้างประชาชาติ ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรมและอุดมการณ์ที่ถูกต้อง

ปัญหาเกี่ยวกับเด็กที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน มีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กติดเหล้าเมา ยา เด็กเที่ยวผับบาร์ เด็กยกพวกตีกัน เป็นปัญหาสังคมที่จำเป็นต้องรีบแก้ไข ในฐานะที่เด็กเป็นหัวใจ และกุญแจสำคัญในการพัฒนาสังคมให้เจริญรุ่งเรือง บิดามารดาในฐานะที่เป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด จำเป็นต้องรู้ว่าจะมีวิธีการการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไรให้เป็นคนดี

จากปัญหาที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวมุสลิมที่ถูกต้องตามหลักการอิสลามและพัฒนาการของเด็ก กับสภาพความเป็นจริงในสังคมปัจจุบันว่าสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร การศึกษาวิจัยจะทำให้ได้รู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และวิธีการการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องตามหลักการอิสลาม เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเด็กในสังคมต่อไป อินชาอัลลอฮ์

คำถามการวิจัย

1. ครอบครัวไทยมุสลิมในจังหวัดกระบี่มีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอยู่ในระดับใด
2. ครอบครัวไทยมุสลิมในจังหวัดกระบี่มีวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างไร
3. ตัวแปรที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวมุสลิมในอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่
2. เพื่อศึกษาถึงวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวมุสลิมในอำเภอ เกาะลันตาจังหวัดกระบี่
3. เพื่อศึกษาถึงตัวแปรที่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรกับตัวแปรตามที่กำหนดซึ่งได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาสามัญและศาสนา และการไปเรียนที่มัซยิด

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบถึงระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวมุสลิมในอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่
2. ทราบถึงวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวมุสลิมในอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่
3. ทราบตัวแปรที่มีผลต่อการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวมุสลิมในอำเภอ เกาะลันตา จังหวัดกระบี่
4. ได้นำเสนอวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่ถูกต้องตามหลักการอิสลามเพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเด็กต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทย มุสลิมในอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ศึกษาคัมภีร์จากเอกสาร ทั้งคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดีษ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักการศรัทธาในอิสลาม อันได้แก่ 1 การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ 2 การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์ 3 การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ 4 การศรัทธาต่อบรรดาเราะซูล ﷺ 5 การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ 6 การศรัทธาต่อสภาวะการกำหนดกฎ และวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร
2. เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการจัดเสวนากลุ่ม (Focus group) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และประสบการณ์ ได้แก่ ผู้นำศาสนา ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มตัวอย่างสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพมีจำนวน 24 คน

การวิจัยเชิงปริมาณ

เป็นการวิจัยภาคสนาม ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิจัยถึงวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ โดยผู้วิจัยกำหนดเขตไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ มารดาจากครอบครัวไทยมุสลิมจำนวน 1,640 ครอบครัว จากตำบลเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ (สำนักงานสาธารณสุข อำเภอเกาะลันตา 2546)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 400 คน จากจำนวนมารดาจากครอบครัวไทยมุสลิมจำนวน 1,640 ครอบครัว จาก 2 ตำบลในอำเภอเกาะลันตา ประกอบด้วย ตำบลเกาะลันตาน้อยและตำบลคลองยาง

3. ตัวแปร

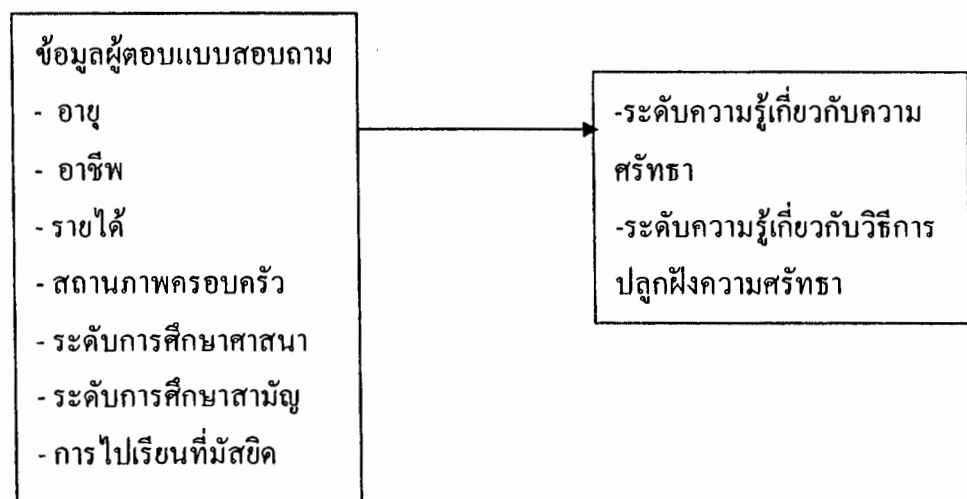
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระประกอบด้วย อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา ศาสนาระดับการศึกษา สามัญ และการไปเรียนที่มัธยม ส่วนตัวแปรตามได้แก่ ระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธา ระดับความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธา

กรอบแนวความคิด

ผู้วิจัยมีกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

1. การเทียบอักษรภาษาอาหรับและศัพท์ด้านอิสลามศึกษา ใช้ตารางเทียบอักษรภาษาอาหรับของวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ในการแปลความหมายอายะฮ์อัลกุรอาน เป็นภาษาไทยผู้วิจัยจะยึดพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมายของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย
3. การอ้างอิงตัวบทอัลกุรอาน ผู้วิจัยอ้างอิงซูเราะฮ์ และหมายเลขอายะฮ์ไว้ในวงเล็บ ถัดจากอายะฮ์นั้น ๆ
4. การอ้างอิงตัวบทหะดีษ ผู้วิจัยอ้างอิงแหล่งที่มาของหะดีษในเชิงอรรถ
5. ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ ดังนี้
  1. อ่านว่า “สุบฮานะฮฺวะตะอาลา” เป็นคำสรรเสริญต่อเอกองค์อัลลอฮ์ แปลว่า อัลลอฮ์ ผู้ทรงมหابริสุทธิ
  2. อ่านว่า “ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม” เป็นคำสรรเสริญและคูอาอ์แต่ท่านนบีมุฮัมมัด แปลว่า ขออัลลอฮ์ ทรงสดุดีและให้ความสันติแก่ท่าน
  3. อ่านว่า “เราะฎีซัลลอฮุอันฮู” เป็นคำขอคูอาอ์แต่เศาะหาบะฮ์ แปลว่า ขอให้อัลลอฮ์ ทรงพอพระทัยต่อท่าน
  4. วงเล็บปีกกาจะใช้สำหรับอายะฮ์อัลกุรอาน
  5. (( )) วงเล็บคู่จะใช้สำหรับตัวบทอัลหะดีษ

นียมศัพท์เฉพาะ

วิธีการปลูกฝัง หมายถึง การนำรูปแบบของวิธีต่าง ๆ ที่ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร มาเป็นเครื่องมือในการปลูกฝังให้เด็กมีความศรัทธาที่ถูกต้องตามหลักการอิสลาม

ครอบครัวไทยมุสลิม หมายถึง ครอบครัวที่บิดามารดานับถือศาสนาอิสลาม ที่มีบุตรอยู่ภายใต้การอบรมเลี้ยงดูโดยมีอายุแรกเกิด ถึงอายุ 15 ปี (0-15 ปี) ประกอบไปด้วยบุตรอายุระหว่าง 0-3 ปี, 4-6 ปี และ 7-15 ปี

ความศรัทธา หมายถึง การศรัทธาตามหลักความเชื่อในศาสนาอิสลาม ซึ่งมุสลิมทุกคนต้องเชื่อถือศรัทธา อันได้แก่ 1. การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ 2. การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์ 3. การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ 4. การศรัทธาต่อบรรดาระสูล ﷺ 5. การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ 6. การศรัทธาต่อสภาวะการกำหนดกฎ

มลาอิกะฮ์ หมายถึง บ่าวของอัลลอฮ์ ﷻ ประเภทหนึ่งที่ถูกบังเกิดมาจากรัศมี มีลักษณะเร้นลับจากการมองเห็นของมนุษย์ ทำแต่ความดี ไม่ทำความชั่ว ไม่กินไม่ดื่ม ไม่หลับนอน ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างอัลลอฮ์ ﷻ กับบรรดาระสูล ﷺ และมวลมนุษย์ คอยรับใช้และตอบสนองต่อคำบัญชาทุกประการของพระองค์

คัมภีร์ หมายถึง กิตาบที่เป็นคำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ทรงประทานให้กับบรรดาระสูล ﷺ เพื่อนำไปเผยแผ่แก่ประชาชาติในยุคสมัยต่างๆ มีทั้งที่ถูกประทานมาเป็นเล่มและประทานลงมาโดยเว้นวรรคตอนตามแต่เหตุการณ์ในที่นี้ หมายถึง คัมภีร์อัลกุรอาน

นบีและเราะสูล ﷺ หมายถึง บุคคลที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงคัดเลือกจากสามัญชนธรรมดาให้เป็นผู้นำ หลักการคำสอน ที่เป็นบัญญัติของศาสนาอิสลามไปเผยแผ่ ทั้งโดยอาศัยคัมภีร์ และการปฏิบัติเป็นแบบอย่างให้กับประชาชาติ

วันอาคิเราะฮ์ หมายถึง วันแห่งการสิ้นสุดของโลกรมนุษย์ และทุกสรรพสิ่งในจักรวาล

สภาวะการกำหนดกฎ หมายถึง การกำหนดอันเป็นนิรันดร์ของอัลลอฮ์ ﷻ ต่อทุก ๆ สิ่งในโลก และจักรวาล รวมทั้งเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับมนุษย์และทุกสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง ซึ่งสิ่งเหล่านั้น ได้ถูกบันทึกและกำหนดไว้แล้วในแผ่นจารึกของพระองค์

บรรดาศาสนภาวะ หมายถึง การที่มุสลิมทั้งชายและหญิงเข้าสู่วัยที่ศาสนาอิสลาม บังคับให้ต้องปฏิบัติศาสนกิจและข้อกำหนดแห่งหลักการต่างๆ ของศาสนา โดยเริ่มเมื่อผู้ชายผันเป็ยกและหญิงมีรอบเดือน

หะดีษ หมายถึง สิ่งต่างๆที่มีรายงานอ้างถึงท่านศาสดา ไม่ว่าจะเป็นคำพูด การกระทำ การยอมรับหรือคุณลักษณะของท่านเราะซูล ﷺ

คัมภีร์อัลกุรอาน หมายถึง คำคร่ำของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ทรงประทาน แก่ท่านนบี มุฮัมมัด ﷺ ซึ่งการอ่านอัลกุรอานถือเป็น อีบาดะฮ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ทั้งคัมภีร์อัลกุรอาน อัลหะดีษ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักการศรัทธาในอิสลาม อันได้แก่ 1 การศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ 2 การศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์ 3 การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ 4 การศรัทธาต่อบรรดาระะซูล ﷺ 5 การศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์ 6 การศรัทธาต่อสภาวะการกำหนดคกฏ และวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

1.2 เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการจัดเสวนากลุ่ม (Focus group) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และประสบการณ์ ได้แก่ ผู้นำศาสนา ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มตัวอย่างสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพมีจำนวน 24 คน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

เป็นการวิจัยภาคสนาม ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ มารดาจากครอบครัวไทยมุสลิมจำนวน 1,640 ครอบครัว จาก 2 ตำบลในอำเภอเกาะลันตา ประกอบด้วย ตำบลเกาะลันตาน้อยและตำบลคลองยาง จำนวน 400 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ตอนที่ 1—ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2. ความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาของผู้อบรมเลี้ยงดูบุตร ตอนที่ 3. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามหลักการอิสลาม ตอนที่ 4.วิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามหลักการอิสลาม ตอนที่ 5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร แบบสอบถามประกอบด้วย คำถามปลายปิดและปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้ในการศึกษา ผู้วิจัยนำเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ไปทดลองใช้เพื่อหาระดับของความเชื่อมั่นของข้อความในแบบสอบถาม โดยใช้วิธีความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยการวิเคราะห์ข้อคำถาม (Scale Analysis) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) โดยทดลองเก็บกับกลุ่มตัวอย่าง ในหมู่ 2 ตำบลเกาะลันตาน้อย อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ จำนวน 50 คน ชุด ผลการวิเคราะห์ข้อคำถามในแบบสอบถาม พบว่าข้อคำถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .875

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการจัดเสวนากลุ่ม (Focus group) จาก ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้และประสบการณ์ ได้แก่ ผู้นำศาสนา ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มตัวอย่างสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพมีจำนวน 24 คน และเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากมารดาจากครอบครัวไทยมุสลิมในตำบลเกาะลันตาน้อยและตำบลคลองยาง จำนวน 400 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For windows (Statistical Package for the Social Science for window) โดยหาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าทดสอบที (t test) และค่าทดสอบเอฟ (f test) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

พบว่า 1. ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะตันตาจังหวัดกระบี่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรในระดับปานกลาง ข้อค้นพบเชิงปริมาณดังกล่าวสอดคล้องกับข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2. ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะตันตาจังหวัดกระบี่ที่มีช่วงอายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาสามัญและศาสนาที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะตันตาจังหวัดกระบี่ที่มีรายได้ สถานภาพครอบครัว และระดับการศึกษาศาสนาที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผู้ที่มีระดับมีอาชีพที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนผู้มีช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และผู้ที่มีระดับการศึกษาสามัญที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001

การอภิปรายผล

เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1. ครอบครัวไทยมุสลิมในจังหวัดกระบี่มีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอยู่ในระดับใด พบว่า

ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะตันตาจังหวัดกระบี่ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรในระดับปานกลาง ข้อค้นพบ

เชิงปริมาณดังกล่าวสอดคล้องกับข้อค้นพบจากการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิข้อค้นพบดังกล่าวอาจจะเป็นเพราะโดยทั่วไปมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาไม่ค่อยมีโอกาสที่จะศึกษาในด้านศาสนามากนัก ความรู้ทางด้านศาสนาที่ได้มาส่วนใหญ่โดยผ่านการศึกษาที่มัธยมหรือ การศึกษาระดับครุสัมพันธ์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวระดับความรู้ในเรื่องความศรัทธาและวิธีปลูกฝังศรัทธาจึงอยู่ในระดับปานกลาง

เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่2.ครอบครัวไทยมุสลิมในจังหวัดกระบี่มีลักษณะการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรอย่างไรพบว่า

วิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ใช้บ่อยที่สุดตามลำดับคือ 1.วิธีการแสดงเป็นแบบอย่างที่ดี 2.ใช้วิธีการตักเตือน 3.วิธีการสอนให้บุตรฝึกปฏิบัติศาสนกิจตามหลักการที่ถูกต้อง 4. วิธีการสอนให้บุตรท่องจำอัลกุรอาน หรืออัลหะดีษ 5. วิธีการพูดซ้ำ ๆ 6. วิธีการทำโทษบุตรเมื่อไม่ปฏิบัติตามหลักการศาสนา 7.วิธีการบรรยายถึงเรื่องความศรัทธาแก่บุตร 8. วิธีการสาธิตเพื่อเป็นบทเรียนในการเพิ่มความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับบุตร 9.วิธีการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นตัวอย่างในการปลูกฝังความศรัทธาแก่บุตร 10.วิธีการอุปมาอุปมัย 11. วิธีการใช้คำถาม และ 12.วิธีการโต้ตอบ

เกี่ยวกับช่วงเวลาในการอบรมสั่งสอนบุตรพบว่าระยะเวลาที่ส่วนใหญ่ใช้ในการอบรมสั่งสอนบุตรมากที่สุดคือ 1-2 ชั่วโมง ส่วนช่วงเวลาในการสั่งสอนบุตรพบว่าส่วนใหญ่อบรมสั่งสอนบุตรช่วงเวลาใดก็ได้เมื่อมีเวลาว่าง ส่วนความรู้ในการเล่าเรื่องในการอบรมสั่งสอนบุตรพบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ในการเล่าเรื่องเกี่ยวกับวันกิยามะฮ์ ซึ่งสอดคล้องกับความสามารถในการเล่าเรื่องซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีความสามารถในการเล่าเรื่องเกี่ยวกับวันกิยามะฮ์ ข้อค้นพบเชิงปริมาณดังกล่าวนี้ได้รับการยืนยันจากข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่ได้จากการเสวนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่3.ตัวแปรที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรต่างกันหรือไม่

ผลการวิจัยพบว่าครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ที่มีช่วงอายุอาชีพ รายได้ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาสามัญและศาสนาที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ครอบครัวไทยมุสลิมอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ.01 ข้อค้นพบดังกล่าวอาจจะเป็นเพราะว่าผู้ที่มีอายุมากพวกเขาจะมีประสบการณ์มาก พวกเขาจึงมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาต่างกับผู้ที่มีอายุน้อยกว่าข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่ได้จากการเสวนากลุ่ม ส่วนผู้ที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ข้อค้นพบดังกล่าวอาจจะเป็นเพราะธรรมชาติของกลุ่มอาชีพที่ต่างกัน โดยเฉพาะอย่างอาชีพการประมงที่มีธรรมชาติแตกต่างกับอาชีพอื่น ๆ และผู้ที่มีระดับการศึกษาสามัญที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังศรัทธาในการเลี้ยงดูบุตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 ข้อค้นพบดังกล่าวนี้ก็สอดคล้องกับข้อค้นพบเชิงคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้มีการเรียนหรืออบรมความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังศรัทธาแก่ครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่ เพราะผลการศึกษา พบว่าครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่โดยไปทั่วมีความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาและวิธีการปลูกฝังศรัทธาในระดับปานกลางและระดับน้อย
2. ควรให้มีการรณรงค์เพื่อไปเรียนที่มัสยิด เพราะผลของการศึกษาในครั้งนี้พบว่าผู้ที่ไปเรียนที่มัสยิดเป็นประจำจะมีระดับความรู้ในเรื่องความศรัทธาดีกว่าผู้ที่ไม่ได้ไปเรียนที่มัสยิด ทั้งนี้เพราะการไปเรียนที่มัสยิดนั้นมักจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับศาสนาและส่วนหนึ่งก็เป็นความรู้เกี่ยวกับความศรัทธา
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวปัญหาและอุปสรรคในการอบรมปลูกฝังศรัทธาแก่ครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตาจังหวัดกระบี่

บรรณานุกรม

เกษมสุข เกลียวศักดิ์. 2521. “ความเชื่อของบิดามารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูและความกลัวของเด็กก่อนวัยเรียนใน 4 จังหวัดภาคใต้” , ปรินญานิพนธ์ ปรินญานมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย-ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. (สำเนา)

พวงทอง ป็องกัย. 2528. “การศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อด้านการดูแลสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนของ
มารดาไทยพุทธและไทยมุสลิมในจังหวัดปัตตานี”, ปรินญาณีพนัประญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. (สำเนา)

มาซารุ อิบูกะ. 2544. รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว. แปลจาก Yochien Dewa Ososugiru. โดย ชีระ
สุมิตรและพรอนงค์ นิยมค้า. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน

มุฮัมมัด อิบนู ญะมัล ไชยนู. 2541. วิธีเลี้ยงลูกให้เป็นคนดี. แปลจาก كيف نربي اولادنا โดย
มุฮัมมัด เหมอนุกูล. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

สามคมนักเรียนกเอาหรับ, ผู้แปล. 2541. พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย.
มะดีนะฮ์ มุเนาะเราะฮ์ : ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน

อับดุลเลาะ หนุ่มสุข. ม.ป.ม. การศรัทธาต่ออัลลอฮตามแนวสลัฟ ปัตตานี : วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

อับดุลลอฮ์ บินอับดิล ฮามิด อัล-อะษะรีย. 2002. หลักการยึดมั่นของอัสละฟุศตอและห์. แปลจาก
عقيدة السلف الصالح . นัศรุลลอฮ ต็อยยิบ. สงขลา : อีร์-ริชาละห์.

Fathi Yakan. 1988. **Apa Ertinya Saya Menganut Islam**. Kuala Lumpur:Pustaka Salam. Hassan,
Aishah. 1988. **Pendidikan Islam Terhadap Pendidikan Anak-
Anak** .:Kuala Lumpur.

Hassan, Aishah. 1988. **Pendidikan Islam Terhadap Pendidikan Anak-Anak** .:Kuala
Lumpur.

Sa'ud Abdulaziz. 1995. **Manhaj Al-Imam Malik fi Ithbat al-Aqidat**. (منهج الإمام مالك في
إثبات العقيدة) al-Gahirah : Maktab Ibn Taimiyat.

Ulwan, 'Abd Allah Nasih 1995. **Tarbiyat al-Awlad fi al-Islam.** (تربية الأولاد في الإسلام). Cairo : Dar al-Salam.

Prince of Songkla University
Pattani Campus